

Metoda przezwyciężania trudności w nauce czytania

[Właściwy sposób polykania warunkiem prawidłowej wymowy](#)
[Propozycje ćwiczeń niwelujące dysfunkcje oddychania](#)

Metoda przezwyciężania trudności w nauce czytania

Liczba dzieci z różnymi wadami wymowy wzrasta. Dzieci te mają trudności z nauką czytania i pisania, z właściwym komunikowaniem się z otoczeniem, narażone są na przykre uwagi ze strony kolegów. Zaburzenia mowy mają ogromny wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka, sprzyjają rozwijaniu się niepożądanych cech tj. niska samoocena, nieśmiałość. Praca logopedy polega na usuwaniu wad artykulacyjnych, wspomaganiu nauki czytania i pisania oraz podnoszeniu samooceny dziecka.

Chciałabym zapoznać Państwa z metodą nauki czytania i pisania, którą z powodzeniem wykorzystuje w swojej pracy.

Czynność czytania dla niewprawnego tej umiejętności dziecka jest udręką, nawet jeśli zna wszystkie litery i potrafi sprawnie głoskować. Często staje się bezradne przy dłuższym wyrazie (nim dotrze do ostatniej głoski - zapomina pierwszą).

Joanna Baran proponuje zestaw ćwiczeń (wprawek), wykorzystując metodę sylabowo-cząstkową (czytanie tekstu sylabami lub częstkami). Uczeń powinien znać większość liter. Autorka uważa, iż jest to metoda łatwiejsza od literowej. W wyniku odpowiedniego doboru i układu materiału wprawek oraz sposobu prowadzenia zajęć, zostaje jednocześnie zaangażowany zmysł wzroku, słuchu oraz układ

kinestetyczno- ruchowy. W skład ćwiczeń wchodzi 41 wprawek, zróżnicowanych pod względem trudności oraz kompletu obrazków z drukowanymi i pisanymi literami (dla uczniów mylących lub nie znających wszystkich liter). Pierwsze 8 wprawek, to wprawki wstępne przeznaczone dla dzieci z trudnościami w syntezie wzrokowej już na poziomie sylaby. Do 10 wprawki wyrazy są zróżnicowane kolorami, dzięki temu uczeń łatwiej dokonuje syntezy wyrazu. Później zaczynają się pojawiać (wyrazy) jednobarwne. Każda wprawka zakończona jest tekstem, a niektóre propozycją narysowania rysunku. Początkowo na jedną wprawkę należy poświęcić 2-3 zajęcia trwające do 30- 45 minut. Od 13 wprawki zaleca się wykonanie całego materiału na jednym zajęciu. Wprawki należy przerabiać kolejno, zachowując taki sam tak postępowania.

1. Czytanie dziecko odczytuje sylabami wyrazy zamieszczone w linii wzorów. Po każdym odczytaniu sylab - czyta cały wyraz. Dorosły wskazuje kolejne części wyrazu, zakreślając nad nimi łuk, niezatemperowaną stroną ołówka, przechodząc płynnym ruchem, od sylaby przeczytanej do następnej. Po prawidłowym przeczytaniu sylab, należy zakreślić łuk nad całym wyrazem - oznacza to polecenie jego przeczytania. Aby, zapobiec błędnemu wymawianiu spółgłoski na końcu sylaby i w przypadku zbiegu spółgłosek, postukujemy ołówkiem nad spółgłoską, którą należy wymówić krótko. W momencie błędnego odczytania sylaby, należy zatoczyć łuk w kierunku wstecznym lub wrócić na początek wyrazu. Przy złym „złożeniu” wyrazu, należy zatoczyć ruch wsteczny nad całym wyrazem. Dzieciom, które mają trudności z przestawieniem się z literowania na sylabizowanie, można podpowiadać wskazując kolejno sylaby, ale nie możemy dopuścić do mechanicznego ich powtarzania (uczeń musi patrzeć w tekst). W ćwiczeniach z dziećmi, które nie znają bądź mylą litery wykorzystujemy obrazki z daną głoską. Umieszczamy je nad górną krawędzią zeszytu

wprawek. Z początku pomagamy dziecku, wskazując odpowiedni obrazek. Tempo pracy uzależniamy od możliwości dziecka.

2. Pisanie

- dziecko pisze dyktowane przez dorosłego wyrazy w pustej linii, pod linią wzorów,
- wyrazy dyktowane są sylabami, starając się dostosować, tempo ich wymawiania do tempa pisania,
- piszemy wyrazy jednobarwnie, nie zasłaniamy wzorów (u góry)

Dzieciom, które piszą bardzo niestarannie, należy wpisać wyrazy ołówkiem. Można też „pogrubzić” linie główne w zeszytach ćwiczeń, lub postawić czerwoną kropkę na początku linii przeznaczonej do wpisywania liter.

3. Ponowne odczytywanie wyrazów w linii wzorów.

W czasie czytania należy zwracać uwagę, aby dziecko:

- wymawiało kolejne sylaby w wyrazie (nie czytało po literze);
- czytało przez cały czas głośno, ponieważ się zdarzyło się, że dziecko

po cichu głoskuje, utrwalając zły nawyk;

- czytając wyrazy będące odpowiednikiem sylaby zamkniętej np: pas, lek, dom i wyrazy zawierające tego rodzaju sylaby

np: las- ka, berło, kos- myk- spółgłoski zamykające - wymawiało krótko; · równie krótko wymawiało spółgłoskę, która zbiega się w sylabie : dno, kra, lwy, targ, koks, keks itp. Podczas

ćwiczeń w czytaniu należy wyjaśnić (demonstrując), że ołówek

„podpowiada” jak czytać: jeśli przesuwamy się do innej sylaby to.

„przeczytałeś dobrze”, jeśli stoi, mówi: „przeczytaj to jeszcze raz dokładnie”, gdy zatacza łuk nad wyrazem to „czytaj cały wyraz”, gdy wraca łukiem do początku wyrazu mówi: „powtórz, niedokładnie przeczytałeś cały wyraz!”. Ołówek „postukujący” woła „krótko czytaj”. Stosujemy to również przy czytaniu przez dzieci tekstów kończących wprawkę. Po przeczytaniu oddzielnie wszystkich słów w zdaniu, dziecko powinno przeczytać całe zdanie.

Autorka zwraca uwagę, że zajęcia nie mogą być kopia lekcji, powinny być zbliżone do zabawy. Dorosły powinien dołożyć starań, aby dziecko uwierzyło w siebie. Musi być cierpliwy, tolerancyjny. Często się uśmiechać, rozumieć i lubić dziecko. Chwalić ucznia za każdy postęp w czytaniu i pisaniu. Jeśli dziecko nie chce współpracować - płacze lub błaznuje. Możemy zaproponować następujący układ: pracujemy do 12 wprawki, a potem wspólnie podejmujemy decyzję o dalszym ciągu pracy lub jej przerwaniu. Istnieje tylko niewielkie prawdopodobieństwo, że po tej wprawce dziecko będzie się skłaniać do decyzji negatywnej. Podczas pracy dorosły musi być rzetelny, bo jego zachowanie jest modelem dla dziecka.

Metoda może być z powodzeniem stosowana zarówno przez nauczycieli jak i rodziców.

Renata Kuczyńska- Wichmann

Komplet zeszytów wraz z przewodnikiem metodycznym można zakupić w księgarni internetowej numer telefonu 022/8171312

Autor : Joanna Baran

Tytuł :Zestaw ćwiczeń dla dzieci z trudnościami w nauce czytania.